

Nummer : R26.060
Onderwerp : Vaststellen begroting 2027

Aan de raad

Inleiding

Hierbij ontvangt u de ontwerpbegroting 2027 en de bijbehorende meerjarenraming 2028 tot en met 2030 met toelichting. De begroting is de beleidsmatige en financiële vertaling van de lijnen die zijn uitgezet vanaf de perspectiefnota 2026.

De begroting 2027 sluit met een structureel overschot van € 116.000,- en een incidenteel tekort van € 592.000,-.

De begroting is te benaderen via <https://bladel.begrotingsapp.nl/>.

Met het vaststellen van de begroting 2027 stelt u de bedragen voor 2027 vast. Met het vaststellen van de begroting geeft de raad aan welke beleidseffecten de komende jaren worden nagestreefd en welke activiteiten hiervoor worden uitgevoerd. Daarnaast stelt de raad de financiële kaders vast waarbinnen het college deze activiteiten moet realiseren. Het budgetrecht binnen de gemeente ligt bij de gemeenteraad. Dit is verankerd in artikel 189 van de Gemeentewet: 'Voor alle taken en activiteiten brengt de raad jaarlijks op de begroting de bedragen die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden'.

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet ziet de gemeenteraad erop toe dat de gemeentebegroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan de gemeenteraad afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.

Voorstel

1. de begroting 2027 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2028-2030;
2. in te stemmen met de bij de programma's weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves, alsmede om de meerjarige begrotingsresultaten te verrekenen met de algemene reserve;
3. het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten en investeringen voor realisering van de voor 2027 geplande activiteiten met een A-rubricering, zoals opgenomen in de het meerjarenprogramma.

Beoogd effect

Het vaststellen van het beleids- en financieel kader voor 2027 die structureel en reëel in evenwicht is. Het doel van de meerjarenraming 2028 tot en met 2030 is de afweegfunctie van de raad te versterken en het geven van informatie over het financiële beleid over die jaren. U stelt deze bedragen formeel niet vast.

De ratio weerstandsvermogen c.q. algemene reserve wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de algemene reserve en het gemiddelde van de geïnventariseerde risico's. De gewenste omvang van het weerstandsvermogen wordt bepaald op klasse C (voldoende).

Team:
BV

Behandelend ambtenaar:
Frank Castelijns

Telefoonnummer:
0497-361636

Wij vragen u de begroting 2027 vast te stellen. Daarnaast brengen wij u in positie om een inhoudelijk debat te voeren over de voortgang van de ambities en de overige beleidsdoelstellingen.

Argumenten

1.1 We actualiseren het meerjarenperspectief en geven inzicht in de financiële positie van onze gemeente, zodat uw raad een actueel inzicht heeft van de financiële positie.

In de begroting hebben wij de beleidsdoelen voor 2027 opgenomen. Het coalitieakkoord “*Koers houden in uitdagende tijden*” is de komende jaren de leidraad bij de vormgeving en de uitvoering van het beleid van de gemeente Bladel.

De financiële middelen worden in de begroting verdeeld over de diverse programma's, overhead en de algemene dekkingsmiddelen. Uw raad is in de gelegenheid om een integrale afweging te maken omtrent prioriteiten en de budgettaire consequenties.

1.2 Met de vaststelling van de begroting wordt de raad gevraagd in te stemmen met de weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Het vormen van en beschikken over reserves is de bevoegdheid van de raad. Mutaties in reserves die niet zijn geraamd of waarover de raad in het betreffende begrotingsjaar niet alsnog een besluit heeft genomen zijn onrechtmatig.

We stellen voor om in te stemmen met de bij de betreffende programma's weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves, alsmede om de meerjarige begrotingsresultaten volgens de bestendige gedragslijn te verrekenen met de algemene reserve.

1.3 Het is een bevoegdheid van de raad investeringskredieten beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van beleid in het komende begrotingsjaar.

In de 'Financiële verordening gemeente Bladel 2025' is geregeld dat nieuwe investeringen, waarvoor reeds politieke kaderstelling aanwezig is op basis van door de raad vastgestelde beheerplannen, beleidsnotities en/of besluiten en (uitbreidings)investeringen gericht op interne bedrijfsvoering en ramingen van geringe omvang, bij de vaststelling van de begroting geautoriseerd worden.

Op basis van deze criteria hebben wij de noodzakelijke en gewenste investeringen en budgetten voor 2027 voorzien van een A- of B-rubricering. De zgn. A-investeringen/budgetten voldoen aan de hiervoor geformuleerde criteria. Reden waarom wij uw raad voorstellen om de uitvoering van deze investeringen en budgetten, na vaststelling van de begroting 2027 door uw raad, op te dragen aan ons college. In dit verband wordt bedoeld, dat uw raad bij de vaststelling tevens daarvoor formeel de noodzakelijke kredieten/budgetten voor planjaar 2027 beschikbaar stelt. Tevens wordt hiermede een doelmatigere en slagvaardigere werkwijze voor de organisatie bewerkstelligd.

Voor de uitvoering van de zgn. B-investeringen zal daarentegen nog steeds afzonderlijke besluitvorming door uw raad plaats vinden.

Kanttekeningen

1.1 In de begroting worden risico's genoemd die het begrotingsresultaat in de toekomst kunnen beïnvloeden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de belangrijkste risico's en onzekerheden genoemd die nog niet financieel vertaald zijn in de begroting. Deze risico's en onzekerheden kunnen het begrotingsresultaat in de toekomst nog beïnvloeden.

1.2 De septembercirculaire 2026 is nog niet in de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 verwerkt.

Traditioneel is op Prinsjesdag (15 september 2026) de septembercirculaire 2026 over het gemeentefonds verschenen. De financiële gevolgen van de circulaire konden niet meer in de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 verwerkt worden. Zoals gebruikelijk wordt de raad hier zo spoedig mogelijk over geïnformeerd zodat de financiële effecten betrokken kunnen worden bij de behandeling van de begroting 2027. Wij doen dat door middel van een raadsmededeling en een afzonderlijk daarbij behorende begrotingswijziging.

1.3 De meerjarenraming 2028-2030 toont structurele tekorten.

De meerjarenbegroting laat voor jaren na 2027 structurele tekorten zien. Om te komen tot een financieel gezonde en structureel sluitende begroting is inmiddels een ombuigingstraject opgestart. Binnen dit traject worden maatregelen uitgewerkt om de financiële positie van de gemeente duurzaam te versterken en de structurele tekorten terug te dringen. Uw college heeft uw raad hiervoor reeds een procesvoorstel (R26.048) aangeboden, waar op 24 september 2026 een besluit over wordt genomen.

Financiën

Bij de samenstelling van de begroting is een onderscheid aangebracht in bestaand beleid en het nieuwe beleid in de vorm van het meerjarenprogramma 2026-2030 en het College Uitvoeringsprogramma (CUP). De bedoeling hiervan is om ruwweg een verdeling aan te geven tussen het bestaande en de onderdelen van het nieuwe beleid. Daarnaast worden de mutaties van de reserves afzonderlijk weergegeven.

Het meerjarenperspectief geeft het navolgende beeld:

(bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030
structureel:					
ruimte aanvaard beleid	n -3.562	n -1.311	n -2.038	n -1.071	n -587
actualisatie bestaand beleid	n -841	n -848	n -510	n -567	n -567
ruimte reserves	v 1.170	v 2.239	v 1.163	v 1.296	v 1.456
structurele ruimte bestaand beleid	n -3.233	v 80	n -1.385	n -342	v 302
college uitvoeringsprogramma		n -23	n -23	n -23	n -23
meerjarenprogramma 2026-2030	v 38	v 59	n -567	n -656	n -1.750
structurele begrotingsruimte a	n -3.195	v 116	n -1.975	n -1.021	n -1.471
incidenteel:					
ruimte aanvaard beleid	n -1.703	v 298	v 402	v 281	v 330
ruimte reserves	v 1.044	n -336	n -365	n -245	n -245
incidentele ruimte bestaand beleid	n -659	n -38	v 37	v 36	v 85
college uitvoeringsprogramma	n -72	-555	n -385		
meerjarenprogramma 2026-2030					
incidentele begrotingsruimte b	n -731	n -592	n -348	v 36	v 85
totaal begrotingsresultaat a+b	n -3.926	n -476	n -2.323	n -985	n -1.386
mutaties ten laste/ gunste van de algemene reserve	v 3.926	v 476	v 2.323	v 985	v 1.386
totaal na mutaties reserves					

(- = nadeel en + = voordeel)

De begroting 2027 sluit met een structureel overschot van € 116.000 en een incidenteel tekort van € 592.000. Het positief begrotingsresultaat 2027 bedraagt pro saldo dan € 476.000,-. De meerjarige begrotingsresultaten worden vooralsnog verrekend met de algemene reserve.

We beschikken momenteel ook over een solide vermogenspositie. Onze weerstandsratio ligt boven het vastgestelde minimum. Er zijn voldoende buffers voorhanden om de risico's, als deze zich voordoen en andere onvoorziene tegenvallers, op te kunnen vangen. Echter zien we meerjarig dat er een flink financieel beslag wordt gelegd om onze vermogenspositie (mede door de negatieve begrotingssaldi 2028-2030). Het meerjarig verloop van onze vermogenspositie zal ook worden betrokken bij het ombuigingstraject.

Naar ons oordeel is de begroting structureel en reëel in evenwicht. Wij gaan er daarom vanuit dat het repressief toezicht voor gemeente Bladel ook in 2027 van toepassing blijft.

Communicatie

De begroting wordt op de website van de gemeente geplaatst en is voor iedereen toegankelijk. Met een speciale pagina in de PC55, wordt middels een infographic aandacht besteed aan deze nieuwe begroting.

Uitvoering

Het college zal, samen met de haar ondersteunende organisatie, na vaststelling van de begroting uitvoering geven aan de activiteiten zoals opgenomen in de begroting 2027 binnen de vastgestelde (financiële) kaders.

Over de uitvoering van de begroting wordt uw raad geïnformeerd via tussentijdse rapportages (perspectiefnota en najaarsnota) en achteraf via de jaarstukken. Op basis van al deze informatie kan uw raad bijsturen over de volle breedte van het gemeentelijke beleid. Tussentijdse voorstellen voor wijziging van de begroting worden aan u voorgelegd. Aldus zijn uitvoering en evaluatie van de begroting geborgd.

Conform artikel 191, lid 2 dient de vastgestelde begroting in ieder geval vóór 15 november van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten ter beoordeling toegestuurd te worden. Dat betekent dat de begroting 2027 vóór 15 november 2026 vastgesteld moet zijn. Als de begroting 2027 niet vóór 15 november 2026 wordt vastgesteld en aan de provincie is toegezonden, stelt de provincie het regime van preventief toezicht in.

Aan het CBS worden de financiële gegevens via de Informatie voor Derden (Iv3)-aangifte verstrekt.

Bladel, 22 september 2026

Burgemeester en wethouders van Bladel,
de secretaris,

de burgemeester,

 Valid Signed door Ruud Lathouwers
op 23-09-2026

 Valid Signed door Maurits van den Bosch
op 23-09-2026

Bijlage(n)

- 01. Ontwerp-raadsbesluit (26.18221)
- 02. Ontwerpbegroting 2027 (26.18554)